

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

اردیبهشت ماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

طراحی و اعتبارسنجی ابزار ارزیابی شناختی آسیب نخاعی

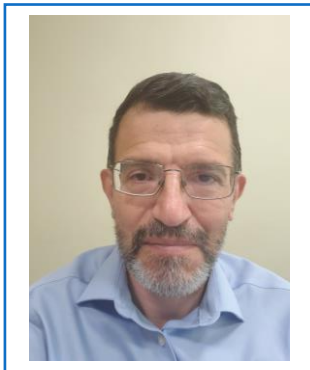
تروماتیک در ایران

مجری اصلی:

دکتر وفا رحیمی موقر ، مرکز تحقیقات تروما و جراحی سینه

طرح تحقیقاتی با عنوان "طراحی و اعتبار سنجی ابزار ارزیابی شناختی از وضعیت پس از آسیب در افراد مبتلا به ضایعه نخاعی ناشی از حوادث و بلایا در ایران" توسط آقای دکتر وفا رحیمی مقرر عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه ضایعات نخاعی کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

دکتر وفا رحیمی مقرر، استاد جراحی مغز و اعصاب و مدیر مرکز تحقیقات آسیب نخاعی تروماتیک در مرکز تحقیقات تروما و جراحی سینا دانشگاه علوم پزشکی تهران. دارای بیش از ۳۰ سال سابقه تحقیق، آموزش و درمان در حوزه نوروتروما. متخصص آسیب نخاعی تروماتیک و بنیان گذار و ناظر بر ثبت ملی آسیب نخاعی ایران.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

دکتر شعبانی - مرکز تحقیقات آسیب مغز و نخاع، دانشگاه علوم پزشکی تهران؛ دکتر حبیبی - سازمان بهزیستی کشور؛ دکتر تبریزی - دانشگاه علوم پزشکی فسا؛ دکتر صابری، دکتر بایگی، دکتر غدسی - مرکز تحقیقات تروما و جراحی سینا، دانشگاه علوم پزشکی تهران؛ دکتر رخشانی - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی؛ دکتر غلامی - دانشگاه علوم پزشکی تهران؛ دکتر واکارو - دانشگاه توماس جفرسون؛ دکتر قدسی - مرکز تحقیقات آسیب مغز و نخاع، دانشگاه علوم پزشکی تهران

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

روانشناسان بالینی، مشاوران توانبخشی، پزشکان متخصص اعصاب و روان، پرستاران مراقبت از بیماران آسیب نخاعی، کادر توانبخشی، محققان حوزه کیفیت زندگی، مدیران خدمات توانبخشی، مراکز درمانی تخصصی آسیب نخاعی، و خانواده‌های بیماران مبتلا به آسیب نخاعی

✍ یک عنوان کوتاه، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید .

ابزار ارزیابی شناختی آسیب نخاعی: کلیدی برای بهبود کیفیت توانبخشی

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

این پژوهش ابزار ۳۶ آیتمی ارزیابی شناختی وضعیت پس از آسیب نخاعی را در ایران طراحی و اعتبارسنجی کرد. با پایایی بالا و روایی مطلوب، این ابزار می‌تواند به ارائه‌دهندگان خدمات سلامت کمک کند تا کیفیت خدمات توانبخشی و کیفیت زندگی بیماران را بهبود دهند.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می‌کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع
این ابزار برای ارزیابی ادراکات شناختی بیماران آسیب نخاعی در ایران طراحی شده است. با رویکرد ترکیبی کیفی-کمی توسعه یافته و امکان ارزیابی جامع وضعیت روانی-شناختی بیماران را در فرهنگ ایرانی فراهم می‌کند.
- مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی
ابزار طراحی شده شامل ۳۶ سوال در هشت حوزه مختلف است که نحوه تفکر و ادراک بیماران از وضعیت خود پس از آسیب نخاعی را می‌سنجد. این ابزار با دقت بالایی (۹۰ درصد) قابل اعتماد است و نتایج آن با سایر ابزارهای معتبر همخوانی دارد. استفاده از این ابزار به درک بهتر نیازهای روانی بیماران کمک می‌کند.

• موارد کاربرد نتایج طرح

روانشناسان و مشاوران می‌توانند برای ارزیابی دقیق‌تر وضعیت شناختی بیماران استفاده کنند. تیم‌های توانبخشی قادر خواهند بود برنامه‌های درمانی شخصی‌سازی شده طراحی کنند. مدیران مراکز درمانی می‌توانند کیفیت خدمات را نظارت کنند. محققان از این ابزار برای مطالعات کیفیت زندگی و اثربخشی مداخلات استفاده خواهند کرد و خانواده‌ها درک بهتری از وضعیت عزیزانشان خواهند داشت.

✍ دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: ارائه ابزار معتبر برای ارزیابی دقیق ادراکات شناختی بیماران آسیب نخاعی

تأثیر دوم: بهبود کیفیت خدمات توانبخشی از طریق شناسایی نیازهای روانی بیماران

✍ محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

محدودیت حجم نمونه به ۳۰۵ نفر، عدم بررسی ابزار در گروه‌های سنی مختلف، نیاز به آزمون در مراکز متعدد برای تعمیم‌پذیری بیشتر، و عدم مقایسه با سایر ابزارهای بین‌المللی. همچنین مطالعه روی جمعیت شهری متمرکز بوده و نیاز به بررسی در مناطق روستایی دارد.

✍ انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن نتایج و تأثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

آزمون ابزار در نمونه‌های بزرگ‌تر و مراکز متعدد، بررسی کاربرد ابزار در گروه‌های سنی مختلف، مطالعه طولی برای ارزیابی تغییرات ادراکات در طول زمان، توسعه نسخه کوتاه‌شده ابزار برای استفاده بالینی آسان‌تر، مطالعه تأثیر استفاده از ابزار بر بهبود برنامه‌های توانبخشی، و طراحی مداخلات مبتنی بر نتایج ابزار برای بهبود کیفیت زندگی بیماران.

✍ ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش های آتی، به چه حمایت هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

حمایت وزارت بهداشت برای استانداردسازی ابزار در مراکز درمانی، تأمین بودجه آموزش کاربران ابزار، همکاری سازمان بهزیستی برای اجرای گسترده تر، حمایت دانشگاه های علوم پزشکی برای تحقیقات تکمیلی، تصویب ابزار به عنوان استاندارد ملی ارزیابی، و ایجاد سیستم نظارت بر کیفیت استفاده از ابزار در مراکز مختلف.

✍ آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟

این ابزار قابلیت ایجاد تحولات مهمی در خدمات توانبخشی دارد. در بعد بهداشتی، می تواند کیفیت مراقبت روانی بیماران آسیب نخاعی را ارتقا دهد. در بعد آموزشی، محتوای برنامه های آموزش کادر توانبخشی را بهبود می بخشد. در بعد اجتماعی، درک بهتر جامعه از نیازهای روانی معلولان را فراهم می کند. همچنین زمینه ساز تخصیص منابع بیشتر به خدمات حمایت روانی و تدوین پروتکل های استاندارد مراقبت خواهد بود.

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

DOI: 10.1038/s41394-024-00638-1

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

ایمیل : v_rahimi@yahoo.com

تلفن: ۰۹۱۵۳۴۲۲۶۸۲ (پیام)

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

- مطالعات علمی منتشر شده در مرور نظام مند درباره ابزارهای ارزیابی شناختی آسیب نخاعی
- مصاحبه های کیفی عمیق با ۱۲ بیمار مبتلا به آسیب نخاعی تروماتیک
- ثبت ملی آسیب نخاعی ایران (NSCIR-IR) و مرکز تحقیقات آسیب مغز و نخاع (BASIR)

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

این ابزار می‌تواند گامی مؤثر در بهبود کیفیت خدمات روانی-شناختی ارائه شده به بیماران آسیب نخاعی باشد. استفاده گسترده از این ابزار نیازمند آموزش کادر درمانی و تطبیق با شرایط مختلف بالینی است.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: طراحی و اعتبار سنجی ابزار ارزیابی شناختی از وضعیت پس از آسیب در افراد مبتلا به ضایعه نخاعی ناشی از حوادث و بلایا در ایران
 کد طرح: ۲۶۳۹۳
 مجری اصلی: دکتر وفا رحیمی موقر
 تاریخ اختتام: ۱۴۰۳/۰۲/۲۶
 لینک مقاله:

DOI: 10.1038/s41394-024-00638-1